

Matematik Korkusunun Nedenleri Olcme?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematik Korkusunun Nedenleri Olcme?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25722>

Özet

Matematik Korkusunun Nedenleri Ölçeği, öğrencilerin Matematik Korkusuna yol açan spesifik etiyolojik faktörleri belirlemek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, geleneksel matematik kaygısı ölçümlerinin ötesine geçerek, korkunun kaynağını (öğretmen, çevre, matematiğin yapısı veya kişisel özellikler) dört ana faktör altında detaylıca incelemektedir. Toplam 20 maddeden oluşan bu geliştirme ölçeği, 5'li Likert Ölçeği formatında hazırlanmıştır ve yüksek iç tutarlılık güvenilirlik katsayılarına sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Matematik Korkusu, Ölçek Geliştirme, Matematik Eğitimi, Psikometri, Eğitim Psikolojisi, Öğrenci Başarıları, Kaygı Nedenleri.

Yazarlar

Murat Başar, M. C. Doğan.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin matematik dersine yönelik yaşadıkları olumsuz duygusal tepkilerin, yani Matematik Korkusunun altında yatan spesifik nedenleri saptamaktır. Bu nedenlerin dört ana faktör altında toplanarak ölçülmesi, eğitimcilerin ve psikologların bu korkulara gidermeye yönelik hedefe odaklı, farklılaştırılmış müdahale programları geliştirmesine olanak tanır. Ölçek, özellikle korkunun kaynağını belirleyerek önleyici çalışmaların etkinliğini artırmayı hedeflemektedir.

Yapı

Ölçülen psikolojik yapı, Matematik Korkusunun çok boyutlu nedensel faktörleridir. Bu yapı, korkunun yalnızca varlığını değil, aynı zamanda hangi çevresel veya içsel etkenlerden kaynaklandığını da ölçer. Ölçek, toplamda 20 maddeden oluşan ve aşağıdaki dört ana alt boyutu içeren dört faktörlü bir yapı sergilemektedir:

Öğretmenden Kaynaklı Matematik Korkusu

Çevreden Kaynaklı Matematik Korkusu

Matematiğin Yapısından Kaynaklı Korku

Öğrencinin Kişisel Özelliklerinden Kaynaklı Matematik Korkusu

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, faktör analizi sonuçları ile desteklenmiştir. Her ne kadar kaynak metinde spesifik bir içerik veya kriter geçerliği katsayısı sunulmamış olsa da, güçlü faktör analizi bulguları (KMO değeri ve anlamlı Bartlett testi) ölçeğin teorik olarak öngörülen dört faktörlü yapıya batarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Bu bulgular, ölçeğin kavramsal yapıya doğru biçimde temsil ettiğine dair güçlü kanıtlar sunmaktadır.

Güvenirlilik

Matematik Korkusunun Nedenleri Ölçeği, yüksek düzeyde iç tutarlılık güvenirlilik değerlerine sahiptir. Ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach-Alpha güvenirlilik katsayısı 0,940 olarak belirlenmiştir. Bu değer, ölçeğin maddelerinin yüksek derecede homojen ve tutarlı olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin alt boyutları her birinin güvenirlilik katsayısı da kabul edilebilir düzeyin üzerindedir ve aşağıdaki gibidir:

Öğretmenden Kaynaklı Matematik Korkusu: 0,823

Çevreden Kaynaklı Matematik Korkusu: 0,779

Matematik Yapısından Kaynaklı Korku: 0,816

Öğrencinin Kişisel Özelliklerinden Kaynaklı Matematik Korkusu: 0,775

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla gerçekleştirilen faktör analizinde, verilerin örneklem yeterliliği ve küresellik varsayımları incelenmiştir. Kaiser Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterliliği değeri 0,940 olarak hesaplanmıştır; bu değer, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu gösterir. Bartlett Küresellik Testi sonucu ise ($\chi^2=17232,854$; $p<0,001$) maddeler arasındaki korelasyonların anlamlı olduğunu teyit etmiştir.

Analiz sonucunda, ölçeğin toplam 20 maddeden oluşan ve teorik beklentilerle uyumlu dört faktörlü bir yapıya sahip olduğu doğrulanmıştır. Her bir faktör (alt boyut) 5'er maddeden oluşmaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme Ölçeği

Format: 5'li Likert Ölçeği

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğrenciler

Age Group: Çalınan yapıldı öğrenci grubuna bağı olarak, genellikle ortaokul veya lise öğrencileri.

Population Details: Matematik dersi alan eğitim ortamındaki öğrenciler.

Test Methodology: 5 dereceli Likert ölçeğine dayalı öz bildirim envanteri. Derecelendirme seçenekleri şunlardır:

"Beni hiç yansıtıyor"

"Beni biraz yansıtıyor"

"Beni orta düzeyde yansıtıyor"

"Beni oldukça yansıtıyor"

"Beni tamamen yansıtıyor"

Anahtar Kelimeler

Matematik Kaygısı, Eğitim Psikolojisi, Cronbach-Alpha, Faktör Yapısı, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: murat.basar@usal.edu.tr

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek 2020 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik veya ticari kullanım için gerekli izinler ve olası ücret bilgisi hakkında sorumlu yazar Murat Başar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Başar, M., ve Doğan, M. C. (2020). Öğrencilerin matematik dersine yönelik korku nedenlerini belirlemeye yönelik bir ölçeğin geliştirilmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 644-658. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2020.20.52925-650846>

Makalenin tam metni dergipark.org.tr adresinden erişime açıktır.

Orijinal PDF dosyası buradadır: matematik-korkusunun-nedenleri-olcegi-toad.pdf

Matematik Korkusunun Nedenleri Ölçeği Maddeleri

Ölçek, dört alt boyutta toplam 20 maddeden oluşmaktadır:

Öğretmenden Kaynaklı Matematik Korkusu: 5 madde

Çevreden Kaynaklı Matematik Korkusu: 5 madde

Matematiğin Yapısından Kaynaklı Matematik Korkusu: 5 madde

Öğrencinin Kişisel Özelliklerinden Kaynaklı Matematik Korkusu: 5 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM